

បទបង្ហាញ

ស្តីពីការសិក្សានិងអនុវត្ត
វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃលិខិតបទដ្ឋាន
គតិយុត្ត (RIA)

មាតិកា

1. សមាសភាពផ្នែក RIA ប្រចាំក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
2. គោលបំណង
3. គោលការណ៍ប្រតិបត្តិ RIA
4. ទិដ្ឋភាពនៃដំណាក់កាលអនុវត្ត RIA
5. ទម្រង់សម្រាប់វិភាគ RIA (RIA Template)
6. របាយការណ៍វាយតម្លៃបឋម (PA) លើ អនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងសត្តុយាតដ្ឋាន ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វ និង..

សមាសភាពភ្នាក់ងារអនុវត្ត RIA ប្រចាំក្រសួងកសិកម្ម ៖

1. លោក អ៊ុំ សារី	ប្រធាន
2. លោក ហាវ ផា	អនុប្រធាន
3. លោក ខេង យ៉ាសិទ្ធ	សមាជិក
4. លោក អ៊ុំ ភ័ក្តិ	សមាជិក

គោលបំណង/គោលដៅ

គម្រោង ស្តីពីការវាយតម្លៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ
មានគោលបំណងកែលម្អភាពមាំមួន នៃការធ្វើ
ច្បាប់ ក្នុងគោលដៅពង្រឹងការប្រកួតប្រជែង និង
ប្រសិទ្ធភាពរបស់បញ្ញត្តិកម្ម តាមរយៈការបង្កើតនូវ
គោលការណ៍ប្រតិបត្តិទម្រាប់ល្អ ក្នុងការតាក់តែង
លិខិតបទប្បញ្ញត្តិនៅតាមស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល ។

គោលការណ៍ប្រតិបត្តិការនៃការវាយតម្លៃលិខិត

បទដ្ឋានតវ៉ា (RIA) ទាំង៧

១/ បញ្ហា: ជាការកំណត់បញ្ហាដែលត្រូវដោះស្រាយ ដោយរៀបរាប់ពីមូលហេតុ និងអ្នករងផលប៉ះពាល់ និងផ្តល់ភស្តុតាងជាក់លាក់ ព្រមទាំងពន្យល់ពីមូលហេតុដែលលិខិតបទដ្ឋានមាន ស្រាប់មិនអាចដោះស្រាយ ។

គោលការណ៍ប្រតិបត្តិនៃការវាយតម្លៃវិធាន

បទដ្ឋានតវ៉ា (RIA) ទំព័រ (ក)

២/ គោលដៅ/គោលបំណង: ជាការ
កំណត់គោលដៅដែលត្រូវដោះស្រាយ
ក្នុងរូបភាពជាលទ្ធផល ជាជាងមធ្យោបាយ
ដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផល។

គោលការណ៍ប្រតិបត្តិការនៃការវាយតម្លៃហិរញ្ញវត្ថុ

បទដ្ឋានគតិយុត្ត (RIA) ទំព័រ ៧ (ក)

៣/ ជម្រើស: ជាការកំណត់ជម្រើសផ្សេងៗ
ដោយបោះបង់ចោលនូវជម្រើសដែលមិន
សមស្រប និងមិនអាចដោះស្រាយបាន។

គោលការណ៍ប្រតិបត្តិការនៃការវាយតម្លៃវិធាន

បទដ្ឋានតវ៉ា (RIA) ទំព័រ ៧ (ក)

៤/ ការវិភាគផលប៉ះពាល់៖

1. ការកំណត់នូវវិភាគកិច្ច និងប្រភេទចំណាយ
2. ប៉ាន់ស្មានលើបន្ទុកចំណាយ របស់ធុរកិច្ច និង របស់រដ្ឋាភិបាល
3. តើមានផលប៉ះពាល់ដល់យេនឌ័រឬទេ ?
4. តើមានប៉ះពាល់ដល់ការប្រកួតប្រជែង ដែរឬទេ ?

គោលការណ៍ប្រតិបត្តិការនៃការវាយតម្លៃហិរញ្ញវត្ថុ

បទដ្ឋានគតិយុត្ត (RIA) ទំព័រ (ក)

៥/ ការពិគ្រោះយោបល់: ធ្វើការពិគ្រោះ
យោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងអំឡុងពេល
ធ្វើ PA ឬ RIS ។

គោលការណ៍ប្រតិបត្តិការនៃការវាយតម្លៃហិរញ្ញវត្ថុ

បទដ្ឋានគតិយុត្តិ (RIA) ទំព័រ ៧ (ក)

៦/ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន៖ ជាការកំណត់
ជម្រើសណាមួយដែលល្អ និងមាន
ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ដើម្បីសម្រេចគោល
ដៅ នៃការអនុវត្តគម្រោង និងផ្តល់នូវផល
ចំណេញខ្ពស់ ក្នុងនោះ៖ ត្រូវពិនិត្យលើ៖

៦/ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន: (ត)

1. សង្ខេបការចំណាយបន្ថែម និងផលចំណេញ
2. តើត្រូវចាំបាច់ធ្វើ RIS ឬទេ ?
3. អត្ថាធិប្បាយអំពីជម្រើស

គោលការណ៍ប្រតិបត្តិការនៃការវាយតម្លៃហិរញ្ញវត្ថុ

បទដ្ឋានគតិយុត្ត (RIA) ទំព័រ ៧ (ក)

៧/ ការអនុវត្តៈតើជម្រើសដែលល្អ និង
មានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ដែលឃើញថា
ផ្តល់នូវផលចំណេញខ្ពស់នោះ និងត្រូវ
បានអនុវត្តនិងវាយតម្លៃ យ៉ាងដូចម្តេច

៧/ ការអនុវត្ត៖(ត)

1. តើវិធានការអ្វី ដែលត្រូវបានជ្រើសរើស ដើម្បីលើកកម្ពស់តម្លាភាព និងអភិបាល កិច្ចល្អក្នុងកំឡុងពេលនៃការប្រតិបត្តិ ?
2. ការពិនិត្យបញ្ញត្តិកម្មឡើងវិញ តើបញ្ញត្តិ កម្មនេះ គួរត្រូវបានពិនិត្យឡើងវិញយ៉ាង ដូចម្តេច និងនៅពេលណា ?

ទិដ្ឋភាពរួមនៃដំណាក់កាល អនុវត្ត RIA

តម្រូវឱ្យ RIS ប្រសិនបើ PA បង្ហាញថា
មានផលប៉ះពាល់គួរឱ្យកត់សម្គាល់

វាយតម្លៃលើ
ផលប៉ះពាល់
នៃសំណើ
បញ្ញត្តិកម្ម

ធ្វើ PA

ធ្វើ RIS

ផ្តល់ PA ឬ RIS ជូន
អ្នកធ្វើ សេចក្តីជូន
សម្រេច ចិត្ត និង
សាធារណជន

សំណើបញ្ញត្តិកម្មដែល
មានផលប៉ះពាល់ដល់ធុរ
កិច្ច តម្រូវឱ្យធ្វើ PA

ទម្រង់សម្រាប់វិភាគ RIA

(RIA Template) ៖

1. ទម្រង់ធ្វើ PA
2. ម៉ូដែលសម្រាប់វិភាគបន្ទុកចំណាយ
និងផលចំណេញ (Costs and Benefit
Model)

របាយការណ៍វាយតម្លៃបែប
(PA) លើអនុក្រឹត្យស្តីពីការ
គ្រប់គ្រងសត្វឃាតដ្ឋាន
ការត្រួតអនាម័យសត្វ សាច់
និងផលិតផលសត្វ

សេចក្តីផ្តើម

ការគ្រប់គ្រងសត្តិយាតិដ្ឋាន ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វ សាច់ និងផលិតផលសត្វ មានគោលបំណងលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាពផលិតផលសាច់សត្វនិងបរិស្ថានឲ្យបានជាអតិបរិមា ។ អាជីវករប្រកបរបរពិយាតសត្វសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ទីផ្សារត្រូវសុំការអនុញ្ញាត ពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ក្នុងដំណើរការរបស់ខ្លួន ។ នេះជាប្រធានបទមួយដែលត្រូវបានជ្រើសរើស មកធ្វើការសិក្សា និងវាយតម្លៃបឋម ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រ RIA ។

សេចក្តីផ្តើម (ត)

ក្នុងដំណើរការសិក្សានិងវិភាគលើប្រធានបទនេះ ជម្រើសមាន២ ទី
១-វាយតម្លៃលើអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងសត្វឃាតដ្ឋាន ការត្រួត
ពិនិត្យអនាម័យ សត្វ សាច់ និងផលិតផលសត្វ និងទី២-ពង្រឹងការ
អនុវត្តអនុក្រឹត្យលេខ២៩ចាស់ត្រូវបានយកមកពិចារណា ដើម្បីដោះ
ស្រាយបញ្ហា និងសម្រេចគោលបំណងដែលចង់បាន។ ក្នុងដំណើរ
ការRIAការវិភាគបន្ទុកចំណាយនិងផលចំណេញ (CBA) គឺជាធាតុដ៏
សំខាន់សម្រាប់វិភាគនិងថ្លឹងថ្លែងជម្រើសទាំងពីរនេះ ថាតើជម្រើស
មួយណាផ្តល់ផលចំណេញ ច្រើនជាងដល់សង្គមនិយាយជារួម។
លទ្ធផលនៃការសិក្សាវាយតម្លៃបឋមមានដូចខាងក្រោម៖

១. ការកំណត់បញ្ហា

បញ្ហាសុខភាពសាធារណៈ: ការបរិភោគសាច់សត្វផ្ទុកដោយមេរោគដែលគ្មានការត្រួតពិនិត្យបានប៉ះពាល់ដល់ សុខភាព។ កន្លងមក តាមរបាយការណ៍បង្ហាញឱ្យឃើញថាប្រភេទជំងឺផ្តាសាយបក្សីដែលជាជំងឺកាចសាហាវឆ្លងពីសត្វទៅមនុស្ស តាមរយៈការប៉ះពាល់បក្សីដោយផ្ទាល់ និងការបរិភោគសាច់បក្សីផ្ទុកជំងឺផ្តាសាយបក្សី កំពុងរីករាលនៅលើពិភពលោក បណ្តាលមនុស្សបាត់បង់ជីវិតអស់ចំនួន ៣៧៥នាក់ ក្នុងនោះប្រទេស កម្ពុជាមានប្រជាពលរដ្ឋបានស្លាប់ដោយជំងឺកាចសាហាវនេះ ចំនួន២៩នាក់។ គេពិនិត្យឃើញថា ក្រៅពីជំងឺផ្តាសាយបក្សី ក៏មានសាច់សត្វគោ ក្របី មានជំងឺ បានធ្វើឱ្យអ្នកបរិភោគមានជំងឺ ក្នុងនោះ មាន ជំងឺ

ការកំណត់បញ្ហា (ត)

ប៉ះគោ ក្របី ជំងឺរលាកស្រោមស្លុតគោ ក្របី ជំងឺប៉ះជ្រូក
ជំងឺឈាមខ្មៅ ជំងឺឆ្លុត ជំងឺបួសខ្យល់ ជំងឺសាទឹក ជំងឺចុងអង្ករ
ជាដើម។ ជំងឺទាំងនេះ មានលក្ខណៈកាចសាហាវ និងឆ្លងរាត
ត្បាតឆាប់រហ័សបំផុតគ្មានព្រំដែនកំណត់ជាក់លាក់ និងធ្វើ
ឲ្យមានផលវិបាកខ្លាំងដល់សេដ្ឋកិច្ចសង្គមនិងសុខភាពសា
ធារណៈ ពិសេសលើការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិសត្វ និង
ផលិតផលមានដើមកំណើតពីសត្វ ។ (របាយការណ៍បូក
សរុបការងារកសិកម្មឆ្នាំ ២០០៨ និងរបាយការណ៍របស់អង្គ
ការសុខភាពពិភពលោក)។

ការកំណត់បញ្ហា (ត)

បញ្ហាបរិស្ថាន: ការសម្លាប់សត្វគ្មានការអនុញ្ញាត គ្មាន
បទដ្ឋានបច្ចេកទេស គ្មានការត្រួតពិនិត្យពីសមត្ថកិច្ច
ផលិតកម្ម និងបសុព្យាបាលធ្វើឱ្យកាកសំណល់ នៃការ
សម្លាប់មាន់ ទា គោក្របី ត្រូវបានអ្នកពិយាតទុកចោល
រាយប៉ាយ បានបង្កផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថានសង្គម និង
ការរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ កត្តាប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថា
នរស់នៅមានដូចជា ក្លិនស្អុយ ការបង្ហូរទឹកក្រខ្វក់ ស
ម្លេងសត្វស្រែក ការចម្លងមេរោគតាមខ្យល់ជាដើម ។

ការកំណត់បញ្ហា (ត)

ការប្រកួតប្រជែង: ការធ្វើអាជីវកម្មសាច់សត្វបាន
ប្រឈមនឹងរបាំងពាណិជ្ជកម្ម នៃការចូលក្នុងទី
ផ្សារ ព្រោះតាមការអង្កេតឃើញថា ក្នុងមួយស្រុក
ក្រុង អនុញ្ញាតឱ្យមានកន្លែងពិយាតសត្វ ឬសត្វ
ពិយាតដ្ឋានតែមួយកន្លែង ធ្វើឱ្យអ្នកទទួលបានសិទ្ធិ
ធ្វើអាជីវកម្ម ប្រើប្រាស់អំណាចទីផ្សារ។ ករណី
នេះ បានប៉ះពាល់ដល់ដំណើរការប្រកួតប្រជែង
ក្នុងរបបទីផ្សារសេរី ។

ការកំណត់បញ្ហា (ត)

កង្វះព័ត៌មាន: ក្រីស្ទង់ជួបការលំបាកក្នុងការទទួលបាន ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថិតិសត្វឃាតដ្ឋាន និងស្ថិតិសត្វបានសម្លាប់ប្រចាំថ្ងៃ ខែ ត្រីមាស ឆមាសនិងប្រចាំឆ្នាំ ។

លិខិតបទដ្ឋានតតិយុត្តដៃលមានស្រាប់ ដែលពាក់ព័ន្ធ

១.អនុក្រឹត្យលេខ២៩អនក្រ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩០ស្តី
ពីសត្តិយាតដ្ឋាននិងកន្លែពិយាតសត្វ

២.សារាចរណែនាំលេខ៤១៩ កសក.សណន ចុះថ្ងៃទី១៤/១២/
១៩៩០ ។

៣.សេចក្តីណែនាំលេខ៥១៣សណណ.កសកចុះថ្ងៃទី០៥ខែកញ្ញា
ឆ្នាំ២០០០ ស្តីពីបែបបទបង្កើតគ្របគ្រង សត្តិយាតដ្ឋាន កន្លែង
ពិយាតសត្វ និងការធ្វើអាជីវកម្មពិយាតសត្វ ។

៤.ប្រកាសលេខ០៨៦ ប្រក.កសក ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ
១៩៩៥ ស្តីពីអាករអនាម័យសត្វ និងផលិតផល មានដើម
កំណើតពីសត្វ ។

យោងតាមលិខិតបទដ្ឋានមានស្រាប់នេះ គេបានសង្កេតឃើញថា មានលក្ខណៈចង្អៀត ខ្វះការប្រកួតប្រជែង និងមិនទាន់សមស្របតាមរបៀបសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសេរី ដែលធ្វើឱ្យវិស័យសត្វឃាតដ្ឋាននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានភាពមិនទាន់សម័យ ខ្វះបទដ្ឋានបច្ចេកទេសនិងស្តង់ដារ មិនឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការទីផ្សារដែលធ្វើឱ្យវិស័យនេះ ខ្វះភាពប្រកួតប្រជែង។ ដូចនេះ ការធ្វើសុក្រឹត្យកម្មវិស័យនេះ ជាការចាំបាច់។

២. គោលបំណង

លើកកម្ពស់សុវត្ថិភាពផលិតផលសាច់សត្វ និង បរិស្ថានឲ្យបានអតិបរិមា ។

៣. ជម្រើស

១. សំណើបញ្ញត្តិកម្ម (សេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងសត្វយាតដ្ឋាន ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វ សាច់ និងផលិតផលសត្វ)

២. ពង្រឹងការអនុវត្តលិខិតបទដ្ឋាន មានស្រាប់ ដោយលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការធ្វើអាជីវកម្មពិយាតសត្វ ។

៤. ការវិនិយោគបឋមលើចំណាយកាតព្វកិច្ច និងផលចំណេញ

ក.១.បន្ទុកចំណាយរបស់ផ្នែកធុរកិច្ច៖

ជំរើសទី១ តាមការវិភាគអំពីបន្ទុកចំណាយលើជម្រើសទី១នេះ ឃើញថា ធុរកិច្ចបានចំណាយអស់ចំនួន ៦ ៣៨២ ២៩៣ ដុល្លារ ស្មើនឹង៨៣% នៃបន្ទុកចំណាយសរុប ដែលម្ចាស់សត្វដ្ឋាន១ ត្រូវចំណាយជាមធ្យម ៥២៧៤៦ ដុល្លារ ។ ប៉ុន្តែ អាជីវករវិនិយោគក្នុងឆ្នាំដំបូងអស់ជាមធ្យម ៥០ ០០០ដុល្លារលើការសាងសង់សត្វឃាតដ្ឋានមួយកន្លែង ហើយអាចធ្វើអាជីវកម្មជារៀងរហូត ដោយគ្រាន់តែសុំបន្តលិខិតអនុញ្ញាតក្នុងពេល៥ឆ្នាំម្តង។ ដូច្នេះសត្វឃាតដ្ឋាន១ ដើម្បីអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិកម្ម ចំណាយត្រឹមតែ ២ ៧៤៦ដុល្លារប៉ុណ្ណោះបើដកថ្លៃការសាងសង់ចេញ។ ម្យ៉ាងទៀតជាមធ្យមក្នុង១ថ្ងៃ សត្វឃាតដ្ឋាន១អាចពិយាតគោបាន៣ក្បាល និងជ្រូក២២ក្បាល ដែលអាចរកប្រាក់ចំណេញប្រមាណ ៥៤៧០ដុល្លាក្នុង១ខែ បើតាមលទ្ធផលសម្ភាសន៍ជាមួយអាជីវករ មន្ត្រីបសុព្យាបាលមានសមត្ថកិច្ច និងសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ។

បន្ទុកចំណាយរបស់ផ្នែកធុរកិច្ច៖

ជំរើសទី២ អាជីវករមិនបានរងនូវបន្ទុកចំណាយលើបែបបទ
លិខិតអនុញ្ញាតនានាទេ ដោយគ្រាន់តែមានចំណាយរដ្ឋបាល
ក្នុងការចូលរួម ក្នុងដំណើរការផ្សព្វផ្សាយប៉ុណ្ណោះ និងការសាង
សង់សត្តិយាតដ្ឋានបន្ថែមចំនួន៤០ ដោយផ្អែកលើតម្រូវការទីផ្សារ
។ យើងឃើញថា ៣០៧ ធុរកិច្ចមានបន្ទុកចំណាយ ៩៨៣
៥៥៣ដុល្លារ ក្នុងនោះធុរកិច្ច១ជាមធ្យម មានបន្ទុកចំណាយ
៣២០៤ដុល្លារ ដែលជាចំណាយបន្ថែម (incremental cost) លើ
បទដ្ឋានចាស់ រីឯប្រាក់ចំណេញមានកម្រិតខ្ពស់ ព្រោះធុរកិច្ចនិម្ម
យៗ មិនបានរងបន្ទុកចំណាយកតព្វច្រើនដូចជម្រើសទី១ទេ។

ក.២.បន្តកិច្ចណាយរបស់ផ្នែក រដ្ឋាភិបាល៖

ជំរើសទី១៖ រដ្ឋាភិបាល ចំណាយចំនួន ១ ២៩១ ៥១៨ ដុល្លារ ស្មើនឹង១៧% នៃចំណាយសរុប ស្មើនឹង៧% នៃ ថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ កសក ដែលជាតួលេខមួយខ្ពស់។

ជំរើសទី២ ៖ រដ្ឋាភិបាលចំណាយ ៤៩ ៧៥៩ ដុល្លារ បើ ប្រៀបធៀបនឹងថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រសួង ស្មើនឹង ០,០០៣%ប៉ុណ្ណោះ ដែលជាទំហំនៃការចំណាយ មិនគួរ ឱ្យកត់សម្គាល់ឡើយ ។

ខ. ផលចំណេញ

ជំរើសទី១ មានផលចំណេញច្រើនដូចខាងក្រោម ៖

- ការពារបរិស្ថាន និងទប់ស្កាត់បាននូវការរីករាលដាលនៃជំងឺឆ្លងពីសត្វទៅមនុស្ស

-ធ្វើឱ្យសាច់សត្វមានសុវត្ថិភាព និងបង្កើនទំនុកចិត្តដល់អ្នកប្រើប្រាស់

-បង្កើនការប្រកួតប្រជែង តាមរបត់សេដ្ឋកិច្ចទូទ្រព្យ

-ធ្វើឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ដល់ការគ្រប់គ្រង ស្ថិតិ
សត្តិយាតិដ្ឋាន ចំនួនសត្វ និងបរិមាណសាច់សត្វ
នៅលើទីផ្សារ

- រដ្ឋាភិបាលទទួលបានចំណូលពីសត្តិយាតិដ្ឋាន
ដូចជាតម្លៃលិខិតអនុញ្ញាត និងសោហ៊ុយសេវា
កម្មត្រួតពិនិត្យ អនាម័យសត្វ និងសាច់សត្វ
។ល។ ចំនួន ៦៥៧ ៩៨៤ដុល្លារ ដែលជាចំណូល
ប្រចាំឆ្នាំ (យោងតាមការគណនា)។

ខ.ផលចំណេញ (ត)

- ជំរើសទី២ មានគុណវិបត្តិមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖
- ការប្រកួតប្រជែងមានកម្រិតទាប និងមិនទាន់សមស្របតាមរបបតំលៃដង្ហើមដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសេរី
 - បរិស្ថាន និងការរីករាលដាលនៃជំងឺឆ្លងពីសត្វទៅមនុស្សរងហានិភ័យខ្ពស់
 - ការគ្រប់គ្រងសត្តិឃាតដ្ឋាន ផលិតកម្មសាច់ និងស្ពិតិ មិនសមស្របនឹងកម្រិតអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន
 - ការបង់ចំណូលពីសត្តិឃាតដ្ឋាន ទៅក្នុងថវិកាជាតិមិនច្បាស់លាស់ ។

៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ឆ្លងតាមការសិក្សា និងការវិភាគយ៉ាងលម្អិតមក យើងអាចសន្និដ្ឋានបានថា ទោះបីរដ្ឋាភិបាលបានចំណាយខ្ពស់ក្នុងការដាក់ចេញនូវបញ្ញត្តិកម្មថ្មីក៏ដោយ តែបញ្ញត្តិកម្មជម្រើសទី១នេះ មានសារសំខាន់ និងចាំបាច់បំផុតក្នុងបរិបទសេដ្ឋកិច្ចសម័យបច្ចុប្បន្ន ដែលកម្ពុជាត្រូវតែធ្វើទំនើបកម្មនិងបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែងផលិតកម្មសាច់ ក្នុងលក្ខខណ្ឌសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចជាតិក្នុងតំបន់ និងសកលលោកនិងអាចជួយការពារបរិស្ថាន ធានាសុវត្ថិភាពសាច់និងសុខភាពសាធារណៈ បានកម្រិតខ្ពស់។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន (ត)

ទន្ទឹមនេះ រដ្ឋទទួលបានការប៉ះប៉ូវវិញតាមរយៈការចេញ
លិខិតអនុញ្ញាត និងសោហ៊ុយសេវាកម្មត្រួតពិនិត្យ អនាម័
យសត្វ និងសាច់សត្វ ។ល។ ដែលមានចំនួន ៦៥៧ ៩៨៤
ដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ។ រីឯធុរកិច្ច និងអ្នកប្រើប្រាស់ ក៏ទទួល
បានផលចំណេញទាំងអស់គ្នា លើសពីនេះទៀត បញ្ញត្តិ
កម្មនេះ អាចជួយការពារ បរិស្ថាន និងធានាសុវត្ថិភាព
សាច់ បានកម្រិតខ្ពស់។

៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន (ត)

បើទោះបីជម្រើសទី១ មានបន្ទុកចំណាយច្រើនជាង ជម្រើសទី២ក៏ដោយ ក៏ជម្រើសទី១ នេះគួរត្រូវបាន ជ្រើសយកមកអនុវត្ត ពីព្រោះ វាផ្តល់ផលចំណេញច្រើន ជាងជម្រើសទី២ ដោយធានាបាននូវសុវត្ថិភាពនិងសុខ ភាពសាធារណៈ កាត់បន្ថយការបំផ្លាញបរិស្ថាន បង្កើន ចំណូលចូលថវិការដ្ឋ បង្កើតបរិយាកាសប្រកួតប្រជែង លើកកម្ពស់សមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងជាពិសេស បង្កើន ប្រសិទ្ធភាពនៃគ្រប់គ្រងលើវិស័យនេះឲ្យកាន់តែប្រសើរ។

៦. ការអនុវត្ត

យន្តការតាមដានមួយ គួរត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីពិនិត្យលទ្ធផលនៃការអនុវត្តក្នុងមួយឆ្នាំម្តង កត់ត្រាទុកនូវចំណុចខ្វះខាត និងស្នើកែលម្អចំណុច ខ្វះខាតនេះ យ៉ាងយូររយៈពេល៥ ឆ្នាំខាងមុខ ។

សូមអរគុណ